Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Herengracht 482
1017 CB Amsterdam

Postbus 10718
1001 ES Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 10718, 1001 ES Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel West
T.a.v. dhr F. Arents
f.arents@amsterdam.nl

Datum	11 september 2018
Ons kenmerk	2018-041
Uw kenmerk	
Behandeld door	Hester Aardse, Monumenten en Archeologie, 020 251 4952, h.aardse@amsterdam.nl
Kopie aan	
Bijlage	
Onderwerp	Actualisering cultuurhistorische waarden Brediuslocatie

Geachte heer Arents, beste Frank,

Naar aanleiding van het verzoek d.d. 23 augustus 2018 hieronder de geactualiseerde input met betrekking tot cultuurhistorische waarden voor de Bredius-locatie.

Stadsdeel West heeft Monumenten en Archeologie (MenA) verzocht te adviseren over de bovengrondse cultuurhistorische waarden die bij het opstellen van het bestemmingsplan voor het plangebied Bredius van belang zijn (email 11 februari 2016). De begrenzing van het plangebied is onderaan deze brief opgenomen.
De aanwezige cultuurhistorische waarden in dit plangebied zijn beperkt en MenA meent daarom dat onderstaande memo volstaat. Voor de ondergrondse cultuurhistorische waarden verwijs ik u naar de afdeling Archeologie.

<u>Bovengrondse Cultuurhistorische Waarden Bredius</u>
Het plangebied Bredius maakt onderdeel uit van de Overbrakerpolder. De ontwikkeling van deze polder tussen de Haarlemmerpoort en het voormalige dorp Sloterdijk wordt gekenmerkt door een aantal factoren die hun stempel op de ruimtelijke kenmerken van het gebied heeft gedrukt:

- Bescherming tegen het water van het IJ door middel van de aanleg van de
- Spaarndammerdijk (als sinds de i o e eeuw)
- Het benutten van de gronden voor veenwinning en landbouw. Later werd dit voor een
- deel bestemd voor recreatief gebruik (nu onder de noemer Groot Westerpark)
- Bebouwing voor voornoemde functies, kleinschalige industrie en bewoning
- Infrastructurele verbindingen: de Haarlemmertrekvaart met bijbehorende jaagpaden in 1631, later ontwikkeld tot de Haarlemmerweg; spoorwegverbindingen die aangelegd zijn naar Haarlem (1839), naar Zaanstad (1878), de Westergasfabriek (vanaf 1885) en aantakkingen op

het Westelijk Havengebied (na de aanleg van de Petroleumhaven in1862). In de loop van de 20e eeuw werden deze spoorwegverbindingen verder uitgebreid, onderdeel van het rangeerterrein of geamoveerd.

Het bestemmingsplangebied Bredius is een restgebied tussen de spoorlijnen naar Zaanstad en naar het Westelijk Havengebied. De prestedelijke structuur is verdwenen onder zandophogingen. Ook de Spaarndammerdijk ten noorden van het plangebied is vergraven. Ten westen van het plangebied ligt het uitgebreide rangeerterrein van de NS. Direct ten oosten en zuiden zijn bijzondere cultuurhistorische waarden aanwezig in de vorm van de monumentale bebouwing van de Spaarndammerbuurt. MenA adviseert om rekening daarmee te houden bij planontwikkelingen en in het ruimtelijk beleid (ruimtelijke opbouw, bouwhoogtes, verkaveling etc).

Verder adviseer ik u de volgende beleidsteksten op te nemen in de stedenbouwkundige Nota van Uitgangspunten / Toelichting bij het bestemmingsplan:

"Bij cultuurhistorische waarden gaat het over sporen, objecten, patronen en structuren die zichtbaar of niet zichtbaar onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. In veel gevallen bepalen deze cultuurhistorische waarden de identiteit van een plek of gebied en bieden ze aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Het is meestal niet nodig alle cultuurhistorische elementen aan te wijzen als beschermd monument of gezicht. Het is wel van belang dat cultuurhistorische waarden worden betrokken in de planvorming en worden meegewogen in de besluitvorming over de inrichting van een gebied. Naar aanleiding van de Modernisering van de Monumentenwet en de wijziging van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro, d.d.17 juni 2011, staatsblad 5 juli 2011, nr339) dient per januari 2012 bij het maken van bestemmingsplannen een beschrijving te worden opgenomen "van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige ofte verwachten monumenten rekening is gehouden".

In de toelichting van de Bro staat dat dit betekent dat gemeenten een analyse moeten maken van de cultuurhistorische waarden en daar conclusies aan verbinden voor de verankering in het bestemmingsplan. Dit vermindert de noodzaak tot het aanwijzen van nieuwe beschermde monumenten, omdat aan het belang van de cultuurhistorie dan waarde wordt toegekend via het proces van de ruimtelijke ordening.
Voor Amsterdam komt het verankeren van de cultuurhistorie in het proces van ruimtelijke ordening ook aan bod in de Beleidsnota 'Ruimte voor Geschiedenis' (vastgesteld 13 april 2005) en 'Spiegel van de Stad, visie op het erfgoed van Amsterdam' (vastgesteld 14 november 2011) en in 'Erfgoed voor de stad, agenda voor het erfgoed in een groeiend Amsterdam'(vastgesteld 5 juli 2016).
De Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland is een geografische uitwerking van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (besluit d.d.21 juni 2010). De kaart geeft in zijn algemeenheid informatie over landschapstypen, aardkundige waarden, cultuurhistorische objecten/monumenten, archeologische verwachtingen en structuurdragers als militaire structuren en historische dijken. Deze informatiekaart is voor wat betreft bovengrondse cultuurhistorische waarden vooral gericht op gemeente overschrijdende zaken. Het is daarom niet gericht op de specifiek Amsterdamse waarden, en het geeft daar dan ook geen beeld van."

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien er nog vragen of onduidelijkheden zijn met betrekking tot de bovengrondse cultuurhistorische waarden, dan kunt u contact opnemen met Hester Aardse, gebiedsadviseur Monumenten & Archeologie.

Met vriendelijke groet,

Karin Westerink
Hoofd afdeling Monumenten